

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

לאכול כמו יהודי

הוא לא מבין מדוע, אבל הוא מרגיש שחל בו שינוי קיצוני: סייגים שהיו אצלו כמו חומות אש התחילו להתרופף, התפילה שפעם חש בה טעם נפלא הפכה אצלו למעמסה, חששותיו מפני כישלונות רוחניים החלו להתפוגג. בקיצור, הוא מרגיש שאוצר יראת השמים שבו הולך ומתרוקן.

הוא מנסה ללמוד ספרי מוסר, משתדל להתפלל על כך, אך המצב רק הולך ומחמיר; הנה הוא לומד על חומרתם של דברים מסוימים, הוא מחליט להלחם על כך ללא פשרות, אך לא עובר זמן רב, הניסיון הבא עומד בפתח, והוא בורח משדה המערכה ונכשל.

בתחילה היו הרהורי תשובה תכופים צורבים את לבו כשיפודי אש מלובנים, אך אלו פחתו והלכו, מין קרירות עטפה את לבו והוא עומד היום בשוויון נפש מול כישלונות חמורים. על אף השתדלותו להמחיש לעצמו את השכר והעונש הצפויים לו, זה לא עוזר לו, והוא אינו מצליח לעורר את לבו ליראה פשוטה.

מהי עורלת הלב הזאת? מה הגורם לטימטום הזה?

הוא אינו מעלה על דעתו את האפשרות הזאת: האכילה!

כן, צורת האכילה הינה הגורם המרכזי ביותר להגדלת היראה בלב האדם או חלילה להיפך. רבינו

הקדוש מוגלה (בליקוטי מוהר"ן ח"ב ח) שבהתמודדות הגדולה שבין הגוף לנשמה – תאוות האכילה מגבירה את הגוף על הנשמה ואילו היראה מגבירה את הנשמה על הגוף. כאשר אדם נתון לגוף יותר מכדי צורכו, הוא מחליש בכך את הנשמה והיראה שבו נפגמת.

עוד אומר רבינו (שם א) שההימשכות אחר תאוות האכילה, שפוגמת כאמור ביראה שבלב, גורמת לאדם שלא יוכל להתפלל תפילה היוצאת מן הלב. תאוות זו היא גם הראש לכל התאוות האחרות שכולן נמשכות אחריה (ליקוטי מוהר"ן ח"א סב-ה).

איזו מלכודת. מאכל מגרה ומעלה נחוות, חטיף קורץ ותמים למראה, יכולים לגרום נזק רוחני בסדר גודל כזה אם וכאשר אוכלים אותם שלא בקדושה או

סתם כך בשביל הנאה גרידא.

אין פלא בכך שזלילה גורמת לכיבוי היראה שבלב, כי כדי להתיירא צריך להיות במעלת אדם, שכן רק אדם יכול לראות בעיניו שכלו את הנולד ולהתייראות מכך. לעומת זאת, האכילה היתירה גורמת ליפול למדרגת בהמה (שם ח"א רסג וח"ב ע), והתוצאה גם היא ברורה: האדם כבר לא מסוגל לקלוט במצב כזה את היראה הכל-כך פשוטה.

מאיך, כשאוכלים בקדושה, הרי האכילה עצמה מהווה סיבה להגדלת היראה – "עיקר היראה באה וניגשת אל האדם בשעת אכילה. על כן צריך להזהר מאד לאכול עם יראת שמים, בקדושה ובטהרה, ולהמשיך על עצמו היראה הבאה אליו או" (ליקוטי עצות אכילה כב), אכילה קדושה שכזאת בכוחה לגרום לאדם התעלות עצומה ולהביאו למדרגות גבוהות מאד; וכפי שמגלה רבינו (ליקוטי מוהר"ן ח"א סב) על הפסוק הנאמר בתחילת פרשתנו: "ויגש אליו יהודה".



אכילה ביראת שמים ובקדושה, פירושה בראש ובראשונה לאכול על פי התורה. כלומר, להזהר בממון שבו נקנה המזון, שיהא כשר ובלי פסוק של גזל; לאכול אך ורק את המותר מבחינת כשרות; לברך בכוונה לפני האכילה ולאחריה, וכמובן לאכול

בדרך ארץ, כמתנות ובישוב הדעת.

התחלת ההתקדשות באכילה צריכה להעשות בשמחה, מתוך ידיעה ש"אכילת איש הישראלי יקרה מאד, ועל ידי זה כל אדם מיישראל מברר בירורים הרבה באכילתו". בעת האכילה על האדם לזכור שה' עמו ושהוא מחיה אותו באהבה על ידי

אכילה זו

מקיימים את הצוואה

עלנו 'אוצרות' המופצים באלפי עותקים, מהווים – כעדותם של המוני קוראים – מקור של חיזוק והשראה משיבי נפש, כאן הם נוטלים את התדלוק השבועי לנשמה, את הנקודה המאירה לשולחן השבת ואת ההצעה המרטיטה לעולמם הנעלה של עובדי ה'.

ביעשרה בטבת זה ימלאו 165 שנים לעלותו בסערה השמימה של אותו קדוש עליון רבי נתן מברסלב, תלמידו המובהק של רבינו הקדוש.

צוואתו הקדושה ביום פטירתו עדיין מהדהדת כמלאו עוצמתה: "שעיקר עסקיכם יהיה להדפיס את הספרים, שיתקיים יפוצו מעיינותיך חוצה, ותהיו חוקים בממון, ברצון ובטהרה", בהוסיפו שהפצה זו היא שתעמוד מול נחשולי הרעל הספרותי שמציף את העולם.

הפצת עלונים אלה הינה חוליה חשובה מאוד בקיום צוואתו הנשגבה, בדרך להיות שותף לכל פעולות 'אוצרות ברסלב' על ידי מימון "יום של הפצה" כסגולה להצלחה, לרפואה, לישועה ולעילוי נשמות יקרים.

ביום ההילולא קבל על עצמך התחייבות קדושה זו, והצדיק יהיה לך בוודאי למליץ יושר במרומים, שיתמלא כל משאלות לבך לטובה.

לרכישת יום של הפצה: פנה למשרדנו טל' 02-9993338

חוקי הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי ה"ב	ליקוטי תפילות ה"ח	ליקוטי תפילות ה"א	הדף היומי
שבת	ט	יג:	ר	רפא-רפב	כז
א	י	יד:	רא	רפג-רפד	קכח
ב	יא	טז:	רב	רפה-רפו	קכט
ג	יב	טז:	רג	רפז-רפח	קל
ד	יג	טז:	רד	רפט-רצ	קלא
ה	יד	טז:	רה	רצא-רצב	קלב
ו	טו	טז:	רו	רצג-רצד	קלג

יום של הפצה

י' בטבת
לזכות ר' שניאור זלמן
בן שרה נחמה

אוצרות
ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
ראו"ל: braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

לעבוד בלי קשר להצלחה

שגם כשאייני זוכה לעבוד אותו בשלימות, אני עושה זאת בשמחה, ממש כאותו בן מלך בקטע שבכותרת, שמוכן בשמחה לוותר על כבודו ומעמדו, ולעבוד את אביו בעבודות פשוטות ביותר.



כל המערכת הזו של הציפיות והשאיפות בעבודת ה', גם היא נכללת באותן הוכמות מיותרות שעליהן אומר רבינו בתורה הנ"ל שצריך לסלק אותן ולעבוד את ה' בפשיטות, זאת כדי להרגיש חיות ושמחה גם כשלא עולה בידינו למלא את הציפיות והשאיפות שלנו כראוי.

אבל זה לא הכל. מי שמוכן לעבוד בלי לשאול שאלות של התאמצותי ולא הצלחתי מקבל מתנה: תחושה נפלאה של דביקות וביטול לה', דביקות ואהבה שהיא למעלה מכל הבנה והשגה. כשאדם זוכה לדרגה הזו, הוא מאושר בעצם העובדה שהוא מקיים את רצון ה' ואינו מחפש הצלחה או הישגים כלשהם.

זהו השכר המופלא המובטח לבן שמקבל על עצמו את תפקיד ה'עבד' – שהוא זוכה להשיג את 'צדיק ורע לו' שרע וטוב לו'. הכוונה, שהוא מקבל תירוץ על הקושיות שלו, על כל דרכי ה' שאין להבינן בשכל האנושי; הכוונה היא, שהוא זוכה לאהבה ודביקות כזו, אהבה שלמעלה מדעת, ששם כל הקושיות בטלות מעיקרן.

האומנם כך?

בוא ונראה מה כן מטריד אותך. חסרות לך שמחה וחיות בעבודת ה'? אין לך סיפוק מהתורה והתפילה? למה בעצם זה כך? לא בגלל שאין לך שאיפות ורצונות טובים, איך חשוד על כך, ולא, לא היית קורא את המאמר הזה...

רק מה, היו לך ציפיות ודרישות מעצמך שלא הצלחת למלא אותן. אך טבעי הוא שמי שלא מצליח להשיג את המטרות שהציב לעצמו, יתאכזב ותחושת הסיפוק תהיה ממנו והלאה, כך שעבודת ה' שלו תיעשה באפרוריות ובלא שמחה.

שלא תבין לא נכון, טוב מאד שאתה דורש מעצמך עבודת ה' שלימה, כי בלי שאיפות ורצונות אי אפשר לגדול בכלל; ובכלל, באמת ראוי ליהודי, בתור בנו של מלך מלכי המלכים, לעבוד את ה' ברמה גבוהה מאד ולא להסתפק בקטנות.

צריך שאיפות, הנקודה היא מה עושים כשהללו אינן מתממשות? – במקום ליפול לזרועות האכזבה וחוסר הסיפוק, אפשר להחליט: 'אמנם אני רוצה לעבוד את ה' באופן מושלם, להתרכז בכל התפילה, לכוון בכל הברכות, להתמיד כראוי בלימוד התורה וכן הלאה, אבל אני כל כך אוהב את הקב"ה, כל כך רוצה לעשות לו נחת רוח, כך

"יש בן' שהוא מחפש בגנויא דמלכא (=בגנוי המלך)... ויש בחינת 'עבד' שאין לו רק לעשות עבודתו שנתנו לו ואסור לו לשאול שום טעם על עבודתו..."

"אבל יש בן שהוא אוהב כל כך את אביו, עד שמחמת האהבה הוא עושה מה שעבד פשוט צריך לעשות, ואזי אביו מרחם עליו ומגלה לו מה שאינו נמסר אפילו לבן. היינו, שנתגלה לו בחינת 'צדיק ורע לו' – רשע וטוב לו'."

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב-ה-טו)

"אין כלל בלי יוצא מן הכלל" – אימרה מקובלת בציבור. גם הכלל שמסר לנו רבי נתן בהקדמה לספר 'ליקוטי מוהר"ן' שכל דברי הספר הזה שווים לכל נפש מקטן ועד גדול – גם לכלל זה יש לכאורה יוצאים מן הכלל.

הקטע שבכותרת מהווה דוגמא מצוינת לטענה זו, הוא מתאים לצדיקים שזוכים להשגות גבוהות, אבל אני, האדם הפשוט, שמתמודד עם ניסיונות היום-יום ומתאמץ להכניס טיפת אור בתורה ובתפילה שלי – מה לי ולהשגות גבוהות כמו התשובה לשאלה הקשה "מפני מה צדיק ורע לו רשע וטוב לו" שאפילו משה רבינו לא השיג? מה שחסר לי זה קצת חיות בעבודת ה', שהייתה מועילה לי הרבה יותר...

הילולת מוהרנ"ת בקראקא

"על כן בואו אחים לעזרתנו, לעזרת ה' בגיבורים מכל עריכם, כל מי שנחשב בין אנ"ש ורוצה לקרב עצמו לדעת הקדוש הזה, לכל יחסר שום איש מכם על שבת-קודש יוגש", כי האסיפה נועדה להיות כמוצאי-שבת יוגש, שאז ההילולא של מוהרנ"ת ובו מת עזרא הסופר, ואז ניתן לתקן ולהציל עצמנו מחכמה יוונית ומטרייף-פסול שנתפשט היום כל-כך. וזה לעומת זה – נגד אסיפותיהם וכרכיהם הרעים, מוכרחים אנחנו להתאסף בשם ה' ובשם תורתו הקדושה ובכח קדושת אדונינו מורינו ורבינו ותלמידו הקדוש".

גם אל פולין השכנה הגיעו ההזמנות. במכתב נרגש אל החסידים לזובלין פנו ר' אברהם וולדינגר ור' ישראל שטייגר, בשם כל חבריהם בקראקא:

"שלום שלום לרחוק ולקרוב, לכבוד אנ"ש היקרים מפז ומפנינים, יראים ושלמים, האוחזים ודבקים בעץ-החיים. אשריהם ואשרי חלקם נדיבי עם אשר בקהילת קודש לזובלין!"

הם מתארים בפניהם את "מלחמתה של תורה כנגד הסטרא-אחרא המתפשט כל-כך נגדנו ברוב תחבולותיו תמיד, ובפרט בעת האחרון הזה, אשר ההפקרות והחופשיות נתרבה בעזות כל-כך והרבה חללים הפילה, וכמעט אין בית אשר אין שם מת, אשר על זה ניבא כל נביאנו וקדושינו אשר קראום בלשונם 'חבלי משיח'..."

"על כן באנו להחלטה, בהסכמת כל אנ"ש דפה, לקרוא אסיפה כללית מכל אנ"ש מערי גליציה ומערים הסמוכים לעירנו קראקא, אם ירצה ה' ביום עשרה בטבת, ביום הילולא של מורינו רבי נתן זצ"ל"ה, כדי לטקס עצה ויחדיו נמתיק סוד איך לחזק עצמינו לבל נישן ימינו חס ושלום, ואיך להפיץ דעת רבינו הקדוש במדינותינו, כדי להציל עצמנו ונפש בנינו ובנותינו ונפש כלל ישראל מהמגיפה הרחנית השוררת כל-כך..."

עם התפשטות תורת רבינו הקדוש ברובי פולין, בתקופה של טרם החורבן, הגיעו ספריו הקדושים אף לערי גליציה הסמוכה, והבעירו את ליבם של מבקשי ה' רבים.

אבל "גם את זה לעומת זה עשה האלוקים", באותם ימים התפשטה תנועת ההשכלה ועשתה שמונת בנפשות בני נוער רבים.

גם לקראקא, כמו לשאר ערי גליציה, חדרו הרוחות הזרות, המוניס גדשו את הכינוסים שנערכו מפעם לפעם על ידי ראשי ההשכלה, רכשו את ספריהם הטמאים, וארס הכפירה לחלל לנשמותיהם הטהורות.

אך כבר אמר רבי נתן בטרם הסתלקותו: "כשהטרף-פסול מתפשט בעולם – דף אחד מספרי רבינו יהיה תיקון על הכול". אורו של רבינו שהתחיל לזרוח במדינה זו היווה תרופה למכה.

בערים רבות היו קיבוצים של חסידי ברסלב, אך הגדול שבהם היה בעיר קראקא.

בעשרה בטבת שנת תרפ"ט, יום ההילולא של מוהרנ"ת, נערכה אסיפה כללית של חסידי ברסלב בגליציה בבית-החסידים שברחוב מאויזנצה בקראקא. מכתבים נשלחו אל מקומות פזורים בקריאה לבוא וליטול חלק בכינוס קדוש זה.



רבי נתן הוא הרבי שלנו בסוגיה: איך להיות תלמיד.

(מפי חסידי ברסלב)

אצילות נפש

הבאים לשיטת מברכים אותו בדרך-ארץ בשבתא-טבא, אמנם עמידתו בחוץ והתבוננותו בילדים המושחקים מעוררת מעט השתאות, אך איש אינו מזהין לשאלו על כך.

כעבור כמה דקות נכנס רבי אלחנן לבית המדרש ויושב במקומו הקבוע. אבל הוא אינו רגוע ומיושב כהרגלו. מדי פעם מיטיב הוא את משקפיו ומביט סביבו, בפרט כאשר הדלת נעה על צירה ומישהו נכנס.

השולחן כבר ערוך לסעודה שלישיית, אי-מי מקרב צלוחית טחינה לעבר מקום-שבתו של רבי אלחנן. הציבור יוצא לנטילת ידיים, ורבי אלחנן עדיין אינו רגוע, מביט סביבו, מביט לעבר הדלת, ולפתע קם ממקומו וניגש לאברך אחד ממקורביו.

"אולי, פונה הוא אליו וארשת רצינות מתוחה על פניו, תוכל לסייעני... לפני שבוע נהגתי שלא כשורה באחד הילדים שנגע באצבעו בטחינה... הילד בוודאי נעלב וצריך אני לפייסו, אך איני מכירו ואיני מזהה אותו בין הילדים, שמא תוכל לסייע לי?"

האברך אינו יודע את נפשו. הוא מעביר בעיני רוחו את ילדי המקום, ועיניו אורות. "ללא ספק זה הוא..." מתחייך הוא.

"מנדל'ה", פונה הוא לאחד הילדים שנכנס זה עתה לבית המדרש בפנים משולחנות וחולצה מוכתמת, "בא הנה לרגע".

הילד מביט באברך, בווית עינו קולט הוא כי רבי אלחנן עומד על ידו, ומהסס לגשת... אבל רבי אלחנן זיהה בו כבר את הילד הנכון... הוא פוסע לקראתו, רוכן לעומתו ומגיש לו שקית ממתקים. "הא לך", הוא אומר לו ברוח פייסנית, "בשבוע שעבר פגעת בך, אנא סלח לי..."

"אני סולח", מגמגם הילד סמוך-הפנים ואין החוצה מצוייד בשקית מלאה ממתקים משובחים... "ברוך השם" – מלאחש רבי אלחנן בינו לבין עצמו.

הילד ניגש במרוצה אל השולחן, ובראותו את הצלוחית על-יד מקום שבתו של ר' אלחנן, לא הירבה לחשוב; ולפי שרצה לטעום מן הטחינה, שלח אצבע אדומה מצוף הקרטיב, וטבל אותה בטחינה כדי לעמוד על טעמה.

ר' אלחנן, עדין הנפש, שראה במעשה הנמהר של הילד, דחף קלילות את אצבעו הנוטפת של הילד מצלוחית הטחינה.

הילד נמלט מן המקום, והסעודה השלישית המשיכה כהרגלה.



יום שישי בבוקרו של יום. אנשים נחפזים, הנויות המון שוקקות. יהודים בוחרים חלות יפות-מראה לכבוד שבת: יין, משקאות ומיני תרגימא.

בין ציבור הקונים בולטת הדרת-פניו של רבי אלחנן ספקטור.

מה לו לחסיד הקשיש, הגאון העצום רבי אלחנן, מחשובי ברסלב, במדור למיני מתיקה? משוטט הוא בין המדפים וממלא שקית בצבעונים מתוקים, כדורי שוקולד וכדומה, משלם וחופז החוצה.



שעת רעוא דרעוין של השבת הבאה. על יד השיטבל בתל ארזה משחקים ילדים; והנה מגיע רבי אלחנן ספקטור. אבל שלא כתמיד, אינו נכנס מיד לבית המדרש, הוא עוצר ומביט בעין בוחנת בילדים המשחקים.

שעת רעוא דרעוין. זה עתה סיימו את תפילת המנחה בשיטבל הברסלבי בתל-ארזה, והחסידים מנצלים את הרגעים שבין מנחה לסעודה שלישית לעיון בספר או הקשבה לאימרה נאה מכבשונו הענק של רבינו.

האזניים כרויות לפרפראות וטעמים חדשים מן הקנקן הישן שבפי החסידים הותיקים והצעירים גם יחד. בחוץ משתובבים הנערים. זה עתה שבו מ'חברת תהילים' ושקית ממתקים בידו של כל אחד מהם.

הנערים מלקקים בשקיקה מן ה'קרטיב' הקריר המרענן את החיך בחום היום.

גבאי בית המדרש עורך את השולחן בזריזות: חלות, סלטים ומליחים לסעודה שלישית, והקהל יוצא ליטול ידיו.



החסיד הישיש, הגאון המקובל רבי אלחנן ספקטור זצ"ל, פאר המתפללים אך ה"שפל" שביניהם בעיני עצמו, אשר התגורר בקרבת מקום, נהג גם כן להגיע לסעודה שלישית בבית-מדרש זה. עכשיו אחר שנמל ידיו וברך "המוציא" על לחם משנה, קרב אי מי מן היושבים על יד השולחן את הצלוחית עם סלט הטחינה אל עבר רבי אלחנן.

בתוך כך נכנס פנימה ילד מן הילדים, פניו סמוקות מחמת חום היום, חולצתו מוכתמת ומשתרבת ממכנסיו, וכפות ידיו אדומות מצוף הקרטיב האדום שנטף עליהן.

השבוע לפני...

השבוע לפני 165 שנה

ה' בטבת, שנת תר"ה – במוציא מנוחה

במכתב נפלא ששרד לפליטה מאותם ימים סחופים, הוא 'מכתב ההסתלקות' של מוהרנ"ת שכתבו אנשיו מעיר ברסלב להבריהם בקישינע, הם מציינים כי "התחלת חלישתו" החלה בשבוע האחרון לימי חייו, במוציא שבת פרשת מקץ, "ובכל יום גברה חולשתו", עד ליומו האחרון, יום שישי לפרשת יגש, אז "התגברה החולאת עד למאד". ותיקף אחר הדלקת נרות שבת גברו איראליים על המצוקים ונסתלק ארון הקודש, בקדושה ובטהרה ובישוב הדעת נפלא ונורא (המכתב מופיע בסוף ספר עליהם לתרופה).

החולאת: שהתגברה על מוהרנ"ת בימיו האחרונים, לא הייתה חדשה כלל ועיקר. מזה שנים רבות, החל משנות התק"ע המאוחרות, עוד לפני הגיעו לגיל ארבעים, תקפה אותו מחלת המעיים הקשה, שממנה סבל קבל רב עד לפטירתו כבן ששים וחמש שנה ביום עשרה בטבת שנת תר"ה.

מעניינת העובדה, כי בדיוק 11 שנים קודם לכן, ביום ט' בטבת שנת תקצ"ד, התפרצה אצלו המחלה בצורה קשה במיוחד, ובעקבות זאת שיגר לבנו מכתב ארוך, בו הוא כותב בין השאר: "כשאני זוכר ימים הנאים לשלום, אין לי שום סמיכה כי אם על התורה ועל התפילה, בהם אוכל לבלות ימי שיש לי עוד לחיות ולנשום נשימות..."

אחר כך, כשהשהה בגלותו בעיר גמירוב, שאליה גורש מברסלב בעקבות מלשינות, כאשר נודע על שם על מאמצי המתנגדים להחליש את הנסיעות לאומן, חזרה המחלה והתפרצה בצורה איומה. למרות זאת, "בוו היללה גם כן, כמנהגו, התחזק בחצות ותיקון הצות. ולאחרים מאנ"ש שהיו אצלו בערב והלכו לביתם בשביל שלא יכלו לעמוד אצלו ולראות את צערו מגודל הכאב ובאו בבוקר השכם לבקר – סיפרה להם אשתו די"ש ז"ל שמיים שהיא שומעת ממנו 'תיקון הצות' לא שמעה ממנו צעקות וקולות מקולות שונים כאלה, כמו בתיקון הצות של לילה זו, וביותר כמנהגו בהמלות 'מי הוא זה מלך הכבוד', עד שמגודל התפעלותה ציירה היא תנועותיו וצעקותו וכמו שעשה הוא, ובשתי ידיה אחזה בראשה וצעקה: 'מי הוא זה מלך הכבוד...' (ימי התלאות).

הדבר אירע בשלהי חודש חשוון שנת תקצ"ו, וכך כותב מוהרנ"ת לבנו: "אודות בריאותי, דע כי בשבוע העבר לא הייתי בקו הבריאה, אבל הכל היה מהמיוחש במעינים רח"ל שיש לי מכבר, כידוע לך, אך מעודי לא היה נמשך זמן כל כך כמו בשבוע העבר. ה' יתברך ירחם עלי וישרוני מעתה מחולי זה ומכל החולאים ומיחושים שבעולם. ובכל עת ושעה רואין שאי אפשר לעבור זה העולם כי אם פי הדרכים הקדושים, דרכי התורה באמת, שקבלנו מאדמו"ר ז"ל" (עלים לתרופה, ר"ח סכלו שנת תקצ"ו).

בהערה למכתב זה כותב המעיטיק: "דעו כי מהחולאת הנ"ל רח"ל נסתלק בשנת תר"ה. והחולאת היה לו עוד מקודם שהיה בן ארבעים, ולעת זקנתו התגברה, עד שנסתלק על ידי זה. אולי לנו על שברנו, נחלה מכתבנו, חבל על דאברין ולא משתכחין. ורק זאת נהמתנו, תהלה לא-ל חי, על הפליטה הנשארת לנו לזכר עולם, הן המה מכתביו הקדושים וספריו הקדושים".

לחידודא

חידה מס' 34

מה היו מילותיו האחרונות של רבי נתן לפני הסתלקותו?

הפתרון לחידה מספר 33
באיזה תאריך נאמרה התורה 'מי חנוכה' שב'ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ב?
בשבת-חנוכה שנת תקס"ט
(חיי מוהר"ן נט)

זכו בהגרלה לחידה מס' 32

נחמן קירשבוים, מודיעין עילית.
בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

איך יכול חסיד פשוט להפיץ את דעת רבינו כצוואת מוהרנ"ת?

תשובת הרב ארז משה דורון:

ידועה שיחתו של רבינו הקדוש, שהמקורבים אליו נחלקים לשלש כיתות: "כיתה אחת שבאים לחטוף שיריים, כיתה שנייה שבאים לשמוע תורה וכיתה שלישית שאפויים בלבי" (איינגעבאקן ביי מיר אין הארצן)."

וודאי שכל חסיד ברסלב אמיתי רוצה להיות מכת האפויים בלבו של רבינו הקדוש.

רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל הסביר את ההבדל בין שתי הכיתות הראשונות לכיתה השלישית, שהיא הרצויה, בכך ששתי הראשונות באות לקחת, וזו השלישית באה לתת. רבינו באמת נותן לנו כל כך הרבה, אבל מה אפשר לתת לרבינו הקדוש?

רבי נתן בליקוטי הלכות: נותן לנו תשובה ברורה מאוד: "כל הנפשות שמתקרבים צריכין לעסוק, כל אחד ואחד, לקרב עוד נפשות להשי"ת, כל אחד לפי בחינתו, שלא יהיו עצים יבשים ח"ו, כמובן בדברי אדמו"ר ז"ל כמה פעמים, כי זה סימן שנתקרב באמת – כשנתקרבים בו עוד נפשות" (שליחות והרשאה ד).

עניינו של רבינו הקדוש אינו עם חסידיו בלבד; רבינו צופה למרחקים; לא ינח ולא ישקט עד שכל נשמות ישראל יתקרב לעבודת השם יתברך.

תאר לעצמך את רבינו הקדוש פונה אליך בשתי מילים: "עץ יבש"!

– "כמה פעמים היה מדבר הרבה עימנו והזהיר אותנו מאד לקרב נפשות להשם יתברך, להשתדל לדבר הרבה עם בני אדם, כדי לעוררם ולהשיבם, לקרבם להשם יתברך. וכמה פעמים היה מביא אותנו בביונות על שאנו מתעצלים בזה. ופעם אחת קרא אותנו 'עצים יבשים', על שאין אנו מולידים נפשות שיתקרבו להשם יתברך על ידינו" (חיי מוהר"ן תקמ"ג).

כמה מוכן אתה לעשות שרבינו רק לא יפנה אליך במילים כה מביישות!

יאמר מי שיאמר: 'מה זה קשור אלי? זה אמנם חשוב, אבל זה לא התחום שלי. יש מי שעוסק בזה. לא כל אחד מוכשר לזה. אני לא יודע לכתוב, אני לא יודע לדבר; ובכלל, מי אני – אין ואפס, שאהשוב שאני ראוי למסור שיעורים וכדומה?!"

בימים אלו חל יום הולדת התלמיד הגדול, רבי נתן, הכלול ברבו. כולנו יודעים את מילותיו האחרונות: "נו, כשעזרא הסופר הולך, וטרייף-פסול" (= ספרי מינים) מתגברים, כמו שיש היום לאלפים ולרבבות טרייף-פסול... אך אני מקוה שדף אחד מספרי רבינו יהיה תיקון לכל. ובכן מצוה אני עליכם, שעיקר עסקיכם יהיה להדפיס את הספרים, שיתקיים 'יפוצו מעיינותיך הוצה' (משלי ה, טו). ותהיו חזקים בממון, ברצון ובטרחא!!!

מעטים מאיתנו מתבוננים בדברים אלו. הלא דברי מוהרנ"ת כוונו לכלל חסידי ברסלב בכל הדורות, ולא רק לקבוצה מסוימת. לא רק לבעלי כשרון או גישה לנושא, אלא לכל אחד ואחד מאיתנו ממש.

כותב רבי נתן: "באמת ענין זה, לקרב נפשות להשם יתברך, הוא דבר קשה וכבד מאד, אך אף על פי כן, בהכרח לעסוק בזה, כי הוא חיוב על כל אחד מישראל לעסוק בזה, כמו שכתוב בהתורה 'כי מרחמנו יגהם' (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ז) שכל אדם מחויב לעסוק בזה" (ליקוטי הלכות, תערוכות ה).

ימשך ויאמר מי שיאמר: 'יש הרבה עבודות אצל רבינו; כל אחד יבחר את העבודה השייכת לו... על כך כותב רבי נתן במילים ברורות: "זה העסק יקר והשוב מאד מאד אצל השם יתברך, יותר מכל העבודות שבעולם!" (ש).

אמנם, לא כל אחד יודע לדבר. לא כל אחד מסוגל לבאר את דברי רבינו לזולתו. אבל יש, ברוך השם, הרבה דרכים לקיים זאת. ישנם משפיעים רבים העוסקים בזה, יש מכונים שעוסקים בהדפסת הספרים והפצתם, יש ארגונים שפעילותם בתחום זה – ובודאי שרבינו הקדוש ותלמידו רבי נתן מצפים מאיתנו שנעזור לגורמים חשובים אלה, שניתן להם כוח ואפשרות שדברי הצדיק יגיעו לכל הנשמות, יאירו את כל העולמות, גם עולמות השוכים ורוחקים מן הקדושה.

"עייניכם ראות ועייני אָחי בְּגִמְיוֹן" (מה, יב).

כשביט המקדש היה קיים, היה מקום לקדושה לשכון בישראל. אבל עכשיו, אחרי החורבן, אין מקום שבו תוכל הקדושה לשכון.

לכן הצדיקים הגדולים, שקדושתם גדולה ונשגבה מאד, אינם מוצאים מקום בעולם החומרי הזה ולפיכך יש להם מתנגדים שחולקים עליהם, כי כאמור אין כיום מקום לקבל את הקדושה, כך שקשה לרבים לסבול את קדושתם.

מעין זה קרה עם יוסף הצדיק, שבגין קדושתו העצומה לא יכלו אחיו, כביכול, לדבר איתו לשלום, עד שבא למצרים בנימין, שבחלקו עתיד בית המקדש להבנות, והתפייסו האחים עם יוסף, כי לבנימין היה הכוח הזה להכיל את הקדושה העצומה של יוסף הצדיק, באופן שעם ישראל יוכל להיות מומנה ולהתקרב אליה.

(ליקוטי הלכות, הודאה ו, מג)

"כִּי פִי הַמְדַבֵּר אֱלִיָּקִים" (מה, יב).

"כְּפִי – כֵּן לִיבִי" (מגילה מז ע"ב).

בכל אחד מישראל, בנשמה שבמוחו, חבויה נקודה קדושה, שבאמצעותה הוא יודע שיש מנהיג לעולם. עבודתנו היא לחבר את הנקודה הזאת עם הלב, ששם משכן המידות והרצונות של האדם, שהם הקובעים את כל התנהגותו. זה שאמר הכתוב (דברים ה, ט): "וידעת היום והשבות אל לבבך" – שתחבר את הידיעה שבמוח עם הלב.

כיצד מחברים בין המוח והלב? – על ידי דיבורים קדושים, ובפרט על ידי שיחה בינו לבין קונו.

שכן הדעת מתבטאת בדיבור, כמו שכתוב: "פי ידבר חכמות" (תהלים מט, ד) ואם יקשיב אדם לדיבורי התפילה שהוא מוציא מפיו, תאיר בליבו הנקודה הקדושה שבדעתו וכל התאוות והמידות הרעות שבלבו יתבטלו.

זאת כמובן במידה שאכן לבו מחובר אל הדיבורים שהוא מוציא מפיו, מה שקורה במיוחד כשאדם שופך את שיחתו בתפילה אישית לפני ה' והוא מפרט את כל המעיק עליו, כי אז הלב שלו מחובר מאוד אל דיבורי התפילה.

יוסף הצדיק הגיע למעלתו הנשגבה על ידי שהלך בדרך זו, שחיבר את הלב עם הנקודה הקדושה שבדעתו אשר התגלתה בדיבור פיו, כמו שהוא עצמו אמר: "כי פי המדבר אליכם" ופירושו הו"ל "כפי – כן ליבי".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א לד)

מזלא טבא

ברכותינו הלבביות לידינו ברוך הכישרון, עט סופר מהיר, מהדר ומפאר את אוצרות רביה"ק מוהר"ן זיע"א,

ה"ה הר"ר נתן אנשין הי"ו

עורך 'אוצרות'

לרגל נישואי בנו שיחי' בשעט"מ

יתן ה' יזכה לראות ברכה במעשי ידין

מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי ביאג"צ בב"א.

אוצרות ברמלג

המפיצים

זמנה מילים בהפצת האוצרות

הר"ר שמעון גוטליב הי"ו
תרם והפיץ 1000 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לו לראות רב נתן דקדושה

הרב נחמן ברגשטיין שליט"א
תרם והפיץ 1000 גליונות
לע"פ אביו הרב החסיד
רבי שמעון בהר"ר דניאל ברגשטיין זצ"ל
נלכ"ב ב' טבת תשנ"ד ת.נ.צ.ב.ה.
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לימינו
להתברך בכל מילי דמיטב

הר"ר נפתלי שטיצר הי"ו
תרם והפיץ 1000 גליונות
לכבוד שמחת אירוסין בן ידידו
הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לימינו
להתברך בכל מילי דמיטב

הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו
תרם והפיץ 1000 גליונות
לכבוד שמחת אירוסין בנו החשוב
שמואל י"ב עב"ג שתיחי
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לו
לראות דורות ישרים מבורכים

הר"ר נחמן קניג הי"ו
תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת היכנס בני יוסף משה נ"י
לעול תורה ומצוות

הר"ר אליהו חיים רייטר הי"ו
תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת נישואי בנו הי"ו
ומחולתו הר"ר יעקב ירוסלבסקי הי"ו
תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת נישואי בת שתיחי
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד להם לראות
דורות ישרים מבורכים

הר"ר דוד יהודה גרינוולד הי"ו
תרם והפיץ 1000 גליונות
לכבוד שמחת אירוסין בן ידידו
הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לימינו
להתברך בכל מילי דמיטב

הר"ר שמואל אטינגר הי"ו
תרם והפיץ 1000 גליונות
לכבוד שמחת אירוסין בן ידידו
הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לימינו
להתברך בכל מילי דמיטב

הרב נסים כלפא שליט"א והרב יהודה צבי שפירא שליט"א
לכבוד שמחת אירוסין בן ידידו הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א

הר"ר מנחם לנדסמן הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת נישואי בנו נחמן שמעון הי"ו
ולכבוד שמחת היכנס בנו נתן חיים י"ל לעול תורה ומצוות

הר"ר שמואל אטינגר הי"ו
תרם והפיץ 1000 גליונות
לכבוד שמחת אירוסין בן ידידו
הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד לימינו
להתברך בכל מילי דמיטב

ועוד 1000 גליונות
לכבוד שמחת נישואי בת ידידו
הר"ר יעקב ירוסלבסקי הי"ו
זכות ההפצה וזיכי הרבים תעמוד
לימינו להתברך בכל מילי דמיטב